

Sygn. akt VIII GC 2096/15 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Jacek Wojtycki

Protokolant sekr. sądowy Magdalena Zasowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2016 r. w B.

sprawy z powództwa Euro C. (...) N., Z. Sp. J.

w M.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej

w M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 963,00 zł (dziewięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2015 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 517,00 złotych (jeden tysiąc pięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jacek Wojtycki

Dnia 13 maja 2016 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy

stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji **w całości**

oraz poleca wszystkim organom, urządnom oraz osobom,

których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego

wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły

pomocy. Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne.

Tytuł wydano pełnomocnikowi wierzyciela radcy prawnemu J. P..

Wierzyciel – KRS (...)

Dłużnik – KRS (...)

Referendarz Sądowy A. C.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 10 września 2015 r. powód EURO C. (...), (...) Spółka Jawna wniósł o zasądzenie od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. kwoty 9.963,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2015 r. do dnia zapłaty, oraz zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany zlecił powodowi przygotowanie opinii technicznej dotyczącej statyki dachu oraz zlecił zaprojektowanie instalacji fotowoltaicznej. Powód wyjaśnił, że wystawił pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 9.963,00 zł z terminem płatności wyznaczonym na 19 marca 2015 r. Powód podał, iż mimo wykonania zlecenia pozwany nie uregulował należności wynikającej z powyższej faktury VAT.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt VIII GNc 4944/15 Sąd Rejonowy w Bydgoszcy, VIII Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia wniósł pozwany, która zaskarżył nakaz w całości zarzucił niewłaściwość miejscową tut. Sądu i wniósł o rozłożenie świadczenia na raty oraz nie obciążania pozwanego kosztami procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że nie jest przedsiębiorcą, a niniejsza sprawa nie ma charakteru sprawy gospodarczej. Pozwany wskazał, że od wielu lat znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Pozwany wyjaśnił, że środki uzyskiwane z Narodowego Funduszu Zdrowia, w ramach zawartych kontraktów nie wystarczają na pokrycie wszystkich niezbędnych kosztów prowadzenia działalności leczniczej. Pozwany wskazał, że strata za 2014 r. wyniosła 1.825.505.58 zł, a dług wobec kontrahentów pozwanego na koniec 2014 r. wyniósł przeszło 1,6 mln zł, natomiast strata na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 319.709,04 zł, a dług wobec kontrahentów pozwanego na koniec czerwca 2015 r. przekroczył 1,9 mln zł. Pozwany podał, że strata wygenerowana w I połowie 2015 r. jest znacznie niższa od straty za I połowę 2014 r. Pozwany zaproponował spłatę w 12 miesięcznych ratach.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podniósł, iż wbrew twierdzeniom pozwanego usługi medyczne zgodnie z orzecznictwem są działalnością gospodarczą.

Odnosząc się do wniosku o rozłożenie należności na raty powód wskazał, że trudna sytuacja finansowa pozwanego szpitala sama w sobie nie uzasadnia rozłożenia na raty objętego pozwem roszczenia. Powód podniósł, że trudna sytuacja pozwanego nie jest sytuacją nagłą ani niespodziewaną co sam pozwany przyznaje w uzasadnieniu sprzeciwu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 19 lutego 2015 r. powód zawarł z pozwanym umowę, przedmiotem której było wykonanie przez powoda projektu instalacji fotowoltaicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz statyki dachu. Pozwany zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 6.000,00 zł netto za projekt instalacji fotowoltaicznej oraz 2.500,00 zł netto za projekt statyki dachu.

(bezsporne, ponadto dowód: umowa nr (...) – k. 11 – 11v. akt)

Powód wykonał prace objęte powyższą umową.

Okoliczność bezsporna.

W dniu 5 marca 2015 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT na łączną kwotę 9.963,00 zł brutto tytułem opinii technicznej dotyczącej statyki dachu oraz projektu systemu fotowoltaicznego z terminem płatności wyznaczonym na 19 marca 2015 r.

(dowód: faktura VAT nr (...) – k. 10 akt)

Pismem z dnia 21 lipca 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 9.963,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami w terminie do 21 lipca 2015 r.

W dniu 10 czerwca 2015 r. powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty powyższej kwoty. Pozwany wezwanie odebrał w dniu 12 czerwca 2015 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru – k.8-9 akt, przedprocesowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 6-7 akt)

Pozwany nie uregulował należności wynikających z umowy nr (...) oraz z wystawionej na jej podstawie faktury VAT nr (...).

Okoliczność bezsporna.

Strata pozwanego za 2014 r. wyniosła 1.825.505,58 zł, a dług wobec kontrahentów pozwanego na koniec 2014 r. wyniósł przeszło 1,6 mln zł. Strata pozwanego na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 319.709,04 zł, a dług wobec kontrahentów pozwanego na koniec czerwca 2015 r. przekroczył 1,9 mln zł.

(dowód: bilans na dzień 31.12.2014 r., rachunek zysków i strat za okres od 1.01.2014 do 31.12.2014 r., bilans na dzień 30.06.2015 r., rachunek zysków i strat sporządzony za okres od 1.01.2015 do 30.06.2015 r., - k. 35-38 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów prywatnych i okoliczności bezspornych.

Wskazane dokumenty Sąd uznał za wiarygodne i niebudzące wątpliwości. Dodać należy, że żadna ze stron nie podważała ich autentyczności.

Sąd zważył, co następuje:

Zawarcie umowy, jej wykonanie, brak zapłaty i wysokość należności nie było pomiędzy stronami sporne. Bezspornym również było, że powód wystawił pozwanemu fakturę, którą obciążył pozwaną za wykonane projekty. Pozwany w sprzecznie podniósł, iż wobec ciężkiej sytuacji finansowej nie jest w stanie jednorazowo dokonać spłaty zadłużenia i wobec powyższego wnosi o rozłożenie płatności na 12 miesięcznych rat, nadto pozwany wniósł o nie obciążanie go kosztami procesu oraz podniósł niewłaściwość Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, VIII Wydziału Gospodarczego.

Odnosząc się do zarzutu niewłaściwość Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, VIII Wydziału Gospodarczego wskazać należy, że w przedmiotowym stosunku prawnym – zgodnie z twierdzeniem powoda pozwany jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Stosownie zaś do art. 4 ust 1 ustawy z dnia 02.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Powód niewątpliwie jest przedsiębiorcą— jako spółka ma osobowość prawną i zajmuje się prowadzeniem działalności gospodarczej we własnym imieniu. Pozwany zaś jest podmiotem, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. prawo zamówień publicznych. W treści art. 3 ust. 1 tej ustawy wymienia się bowiem między innymi: jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, inne, niż określone w pkt 1, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne, niż określone w pkt 1, osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym nie mających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot: finansują je w ponad 50 % lub posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub mają prawo do powoływania ponad połowy

składu organu nadzorczego lub zarządzającego. Zarzuty pozwanego w tym zakresie Sąd uznał więc za całkowicie chybiony.

Sąd zważył, że zgodnie z art. 627 k.c. przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Umowa o dzieło jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, wzajemną i odpłatną, a jej zawarcie następuje zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi umów (zob. A. Brzozowski (w:) System prawa prywatnego, t. 7, 2004, s. 316–317). Ekwiwalentem świadczenia przyjmującego zamówienie, które polega na wykonaniu dzieła, jest świadczenie zamawiającego polegające na zapłacie wynagrodzenia, z czego wynika odpłatny charakter umowy o dzieło. Umowa o dzieło jest umową o „rezultat usługi”.

W przedmiotowej sprawie między stronami, wytworzył się stosunek zobowiązaniowy. Powód zobowiązał się do wykonania projektu instalacji fotowoltaicznej oraz projektu statyki dachu. W zamian pozwany zobowiązał się do dokonania zapłaty za wykonane dzieło. Podstawą płatności była faktura wystawiana przez powoda. Bezspornym było, iż powód wykonał zlecone mu projekty, pozwany natomiast nie uregulował należności wynikających z wystawionej przez powoda faktury VAT

Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.). Bezsporne były należności odsetkowe dochodzone przez powoda.

Skutkiem niespełnienia świadczenia w terminie jest opóźnienie, ewentualnie zwłoka dłużnika (gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi dłużnik), a konsekwencją - możliwość żądania przez wierzyciela odsetek za czas opóźnienia. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 481 k.c. w każdym przypadku opóźnienia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać świadczenia ubocznego w postaci odsetek za spóźnienie. Odsetki te należą się za cały czas opóźnienia, począwszy od dnia wymagalności długu. Skoro w przedmiotowej sprawie pozwany nie spełnił świadczenia pieniężnego w wyznaczonych w fakturach terminach - czemu nie zaprzeczył, to powód może skutecznie domagać się od niego zasądzenia odsetek za czas opóźnienia.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, na podstawie art. 627 k.c. w związku z art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd orzekł, jak w punkcie I sentencji.

Odnosząc się do wniosków pozwanego należy zauważyć, że w myśl art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny jednorazowe spełnienie świadczenia przez pozwanego było niemożliwe lub bardzo utrudnione.

Przepis art. 320 k.p.c. i sposób ustalenia spłaty w ratach stanowi odstępstwo od ogólnych reguł wymagalności roszczenia, stąd jego zastosowanie wymaga uwzględnienia interesu wierzyciela, który częściowo zostaje pozbawiony należności z tytułu odsetek. Zakres, w jakim następuje ograniczenie prawa wierzyciela w zakresie odsetek, winien być minimalizowany do niezbędnych granic koniecznych z uwagi na okoliczności, jakie uzasadniają odroczenie terminu płatności lub rozłożenie jej na raty. Podkreślić również należy, że okoliczności te stosownie do art. 320 k.p.c. winny mieć charakter wyjątkowy.

Argumentacja pozwanego odnośnie trudnej sytuacji finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej mogłaby zostać przedstawiona przez większość szpitali publicznej służby zdrowia w Polsce.

Pozwany wiedział o swojej sytuacji finansowej mimo to zaciągał kolejne zobowiązania cywilno-prawne zwiększając zadłużenie wobec swoich kontrahentów. Ponadto zawarta umowa nie miała związku (sensu stricto) z prowadzoną przez pozwanego działalnością leczniczą.

Co więcej, gdyby pozwany faktycznie miał zamiar spłacać powodowi dług w kwocie 9.963,00 zł to mając na uwadze terminy jego wymagalności do czasu wytoczenia powództwa lub w toku postępowania, spłaciłaby przynajmniej jego część.

Ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces.

Sąd nie dopatrył się przesłanek uzasadniających rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty, o co wnosił pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Sąd nie uwzględnił również wniosku pozwanego o nieobciążanie go kosztami procesu. W ocenie Sądu, w przypadku pozwanego nie można uznać, iż sytuacją uzasadniającą odstąpienie od obciążenia go kosztami procesu jest sytuacja finansowa pozwanego oraz charakter prowadzonej przez niego działalności, a w szczególności finansowa zależność pozwanego od środków pochodzących z Narodowego Funduszu Zdrowia lub Ministerstwa Zdrowia.

Podstawową zasadą orzekania w zakresie kosztów procesu jest zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Zasada słuszności uregulowana w art. 102 k.p.c. jest odstępstwem, które należy stosować w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Jak już wskazano argumentacja pozwanego odnośnie trudnej sytuacji finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej mogłaby zostać przedstawiona przez większość szpitali publicznej służby zdrowia w Polsce. Powyższa okoliczność nie może jednak sama przez się przesadzać o zasadności nieobciążenia kosztami postępowania pozwanego szpitala (por. postanowienie S.A. w Gdańsku z dnia 28 listopada 2005 r. o sygn. akt I ACz 2370/05).

Pozwany posiada podstawy oraz instrumenty prawne do dochodzenia zwrotu wydatków poniesionych na ratowanie zdrowia i życia chorego w stosunku do NFZ, jak i do organu założycielskiego. Pomimo niewątpliwie trudnej sytuacji pozwanego, przychody osiągane przez pozwanego z tytułu sprzedaży usług medycznych są znacznej wielkości. Należy więc stwierdzić, iż pozwany występuje nie tylko jako jednostka sprzedająca usługi zdrowotne pacjentom ze środków państwowych, ale również występuje w powszechnym obrocie prawnym, z którego uzyskuje przychody.

W ocenie Sądu, sytuacja, w której ratując stan finansowy jednej ze stron procesu, orzeczenie Sądu powoduje pogorszenie finansów drugiej strony, która zasadnie dochodzi swoich praw, jest nie do pogodzenia z wyrażoną w art. 102 k.p.c. zasadą słuszności.

Dlatego też o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. W myśl tego artykułu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa poniosła koszty procesu w łącznej kwocie 1.517,00 zł, która łącznie stanowiły kwota 17,00 zł stanowiąca opłatę skarbową od pełnomocnictwa, kwota 1.200,00 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, a także kwota 300,00 zł tytułem opłaty od pozwu (pkt. II wyroku).

SSR Jacek Wojtycki